

Remissvar på arbetsgruppens förslag till förändringar i bidragsöversyn fritid.

Utklipp från dokumentet:

Mål

Stödgivningen ska bidra till att människor på Gotland har möjlighet att ta del av ett rikt och mångsidigt fritidsutbud samt att utbudet återspeglar den stora mångfald som präglar dagens samhälle.

Utifrån Region Gotlands regionala utvecklingsstrategi Vårt Gotland 2040 ska stödgivningen övergripande bidra till ett socialt hållbart Gotland genom en god, jämlik och jämställd hälsa, en trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor, goda förutsättningar för livslångt lärande, stimulera innovation och förnyelse samt bidra till ett klimatneutralt Gotland med hållbara kretslopp.

- **Främja hälsa, delaktighet och trygghet**

- Arbeta för en god och jämlik hälsa genom att minska skillnader i hälsa och öka hälsofrämjande och förebyggande insatser.

- Genom ett rikt föreningsliv möjliggöra att människor är inkluderade, känner trygghet, delaktighet och tillit till varandra.

- Skapa goda förutsättningar för ett aktivt friluftsliv, idrott och rörelse genom exempelvis tillgången till anläggningar, friluftsområden och trygga miljöer som stimulerar fysisk aktivitet.

- **Utveckla attraktionskraften**

Skapa förutsättningar för att göra Gotland levande året runt med ett rikt fritidsliv, engagerade invånare och ett mycket aktivt föreningsliv samt för kommunikation kring att synliggöra detta.

- **Stimulera innovation och förnyelse**

Främja utveckling inom fritidsområdet och verka för en aktiv samverkan med näringslivet där besöksnäringen är särskilt prioriterad.

- **Säkra kompetensen**

Verka för att fritidsrådets kompetens möter behoven samt för att tillvarata varje individs kompetens och potential.

- **Gå före-Aktiv i klimat- och energiomställningen**

Verka för att minska klimatpåverkan i samhället, ställa om till hållbara system, öka energieffektiviseringen och minska energianvändningen.

Stödgivningen riktas mot prioriteringar i aktuella planer och strategier på området, såsom fritidsplanen, kulturplanen och genomförandeprogram för social välfärd.

1. Kan föreslagna målformuleringarna antas eller önskar ni justeringar/kompletteringar och i så fall vilka?

Nej vi kan inte anta dessa målformuleringar, exempel på justeringar vi ser behöver göras:

"... minska skillnader i hälsa och..." -- Kan tolkas som att vi når målet om alla mår lika dåligt... stryk dessa ord så blir målet bättre.

"ett mycket aktivt föreningsliv" -- Vi ska absolut vara stöttande till föreningslivet, men det känns oproportionellt formulerat, ta bort "mycket"

"... samt för kommunikation kring att synliggöra detta." -- Kan tolkas som att vi behöver anställa en kommunikatör? Eller ska kommunikationen göras av föreningarna?

"... där besöksnäringen är särskilt prioriterad" -- Vi behöver en mer avvägd formulering där vi tydliggör att det samarbete som är det viktiga.

"Säkra kompetensen..." -- Borde vara mer tydligt att vi behöver värna om de ideella ledarna och hur vi kan underlätta deras arbete.

"Gå före..." -- Det är dyrt och svårt att gå före, däremot ser vi gärna en formulering liknande "Aktiv i klimat och energiomställningen"

Övergripande:

Om det ska vara mål, ska de då vara SMART:a (Specifika, Mätbara, Accepterat, Realistiskt, Tidssatta), de bör i detta dokument vara formulerade på sätt som när man uppnår dem så närmar man sig målen i RUS'en och genomförandeplanerna.

2. Vad anser ni är önskat läge för stödgivningen på fritidsområdet gällande jämlikhet, jämställdhet, tillgänglighet, bredd och spets?

Det viktigaste är att stödgivningen blir förutsägbar, transparent och följer likabehandlingsprincipen.

Jämlikhet

Det ska inte vara någon skillnad om pensionärer genomför verksamhet i pensionärsföreningar eller idrottsföreningar. Ett område som inte tas upp i underlaget är hur man kan verka för ett mer jämlikt socioekonomiskt perspektiv, hur får vi de områden som i dag har svårare att delta med anledning av höga deltagaravgifter, medlemsavgifter etc, kan fritidsbanken vara en del av den lösningen? Kan samarbete med skolan vara det som behövs? Detta perspektiv behöver vi titta på.

Jämställdhet

Bra resonemang att det inte behöver vara jämställt inom varje idrott, dock så bör det på det stora hela vara jämställt, både mellan kön men viktigt är också jämställdhet mellan stad och land, vilket tenderar att glömmas bort.

Tillgänglighet

Här är det viktigt att vi gör det möjligt att skapa infrastrukturen på en rimlig nivå utifrån var det finns engagemang och det är också viktigt att vi får en bra geografisk spridning, det är lätt att all utveckling hamnar i Visby, detta behöver belysas särskilt.

Bredd vs. spets

Vi har svårt att se hur man med skattemedel ska prioritera talangutveckling, dock kan idrottsstipendier vara ett sätt att motivera talanger, som kan vara på en rimlig nivå.

3. Kategorier:

a) Kan stödgivningens kategorier (anläggning, verksamhet, utveckling) fastställas?

Ja

b) Hur ställer ni er till arbetsgruppens tankar om utveckling inom respektive kategori?

Anläggning

Vi anser att det är ett klokt resonemang runt hur detta kan utvecklas, dock så är det viktigt att utgå ifrån engagemang, det är inte rimligt att bara centralt välja vilka anläggningar som ska få stöd. Det är viktigt att stödja de ideella krafter som vill något.

Det som inte tas upp men som är väldigt viktigt är hur tiderna i de olika anläggningarna fördelas, detta är ett parallellt arbete som behöver ses över.

Verksamhet

Vi anser att det är viktigt att man underlättar för föreningarna och gör reglerna runt LOK-stöd jämställda med de som Riksidrottsförbundet har, så att man inte har olika regelverk som det är idag. Det vore intressant att se hur man kan utveckla resestödet.

Utveckling

“Regionmiljonen” tycker vi har fungerat bra och det hade varit intressant med en fortsättning, men det får heller inte bli en överadministration gällande detta. Exempelvis skulle detta kunna understödja arbete för jämställdhet, jämlika förutsättningar.

4. Mål och uppföljning

a) Hur ställer ni er till förslaget att stödformerna formuleras mer övergripande och att detaljer läggs i riktlinjer och rutiner?

Toppen, det vi uppnår då är att vi inte behöver till Regionfullmäktige för beslut om detaljer.

b) Hur ser ni på tankarna om att utforma stödsystemet för att möjliggöra prioriteringar i fritidsplan och skapa bättre förutsättningar för uppföljning?

Ja, det är bra, men det är viktigt att komma ihåg att det är ideella krafter som ska leverera denna info, så det är av yttersta vikt att det görs på ett smidigt/enkelt och gärna roligt/uppmuntrande sätt.

5. Gällande stöd till anläggningar:

a) Anser ni att föreningar ska kunna få stöd för fasta hyreskostnader/hyreskontrakt?

Vi anser att det behöver ses i en helhet, likt resonemanget i stycket runt anläggningar:

“Den anläggningspark som bedöms vara viktig för att kunna erbjuda invånarna ett gott utbud ska ges stöd. I den bedömningen kan förstås flera aspekter vägas in, såsom användning, antal individer som ges tillgång, behov i förhållande till utbud totalt på ön, huruvida det finns regionala anläggningar som kan fylla behovet med mera.”

Dock måste man se behovet i en större kontext där man tillgängliggör lokalen för fler föreningar, man behöver också se till långsiktigheten, exempelvis nyttjanderättsavtal är viktigt så att man inte satsar på kortsiktiga lösningar och möjliggör att ta del av stöd från andra organisationer.

b) Hur ser ni på anläggningsstöd som utgår ifrån fasta ersättningsnivåer?

Här är det svårt att överblicka hur många delar man ska dela upp det i, det finns många olika typer av idrotter med olika behov, risken med fasta ersättningsnivåer är det blir en lång lista där och vissa anläggningar finns det endast en förekomst av. Om man ska införa detta kan det vara klokt att även formulera övergångsregler då det kommer att påverka föreningar i olika riktning.

Det vi landar i är att man hellre utgår ifrån engagemang och ersätter för de kostnader som föreningarna har för anläggningen, och premierar investeringar som ger lägre driftskostnader, det ska vara långsiktigt, förutsägbart och transparent. Vi bör hela tiden falla tillbaka på grundsyftet där vi ska göra bästa möjliga förutsättningar för att skapa rörelse och engagemang.

c) Ska upphandlingen ”köp av drift och tjänst” (skötsel av regionägda anläggningar) ligga i nivå med anläggningsstöd för föreningsdrivna anläggningar?

Centerpartiet anser att man så långt som möjligt ska överlåta/sälja dessa anläggningar till föreningarna som har nytta av eller innehar driftsavtal. Det blir då en enkelhet i ägandeförhållande och ansvar vilket leder till ökat engagemang. Ersättningarna bör ligga i nivå med föreningsägda anläggningar.

d) Hur ser ni på förhållandet mellan subventionerad hyra i regionala anläggningar och övriga anläggningsstöd?

I en föreningsägd anläggning så ingår det en massa ideella timmar för att hålla nere kostnader, det blir därför svårt att jämföra. Vi tycker att detta bör bli tydligt genom att titta vidare på frågan, det som också är viktigt är huruvida den föreningsägda/hyrda anläggningen tillgängliggörs för andra föreningar. Man bör även se på hur man beräknar beläggningsgrad, ska de timmar som skolan nyttjar anläggningen räknas med? Detta är väldigt olika för olika typer av anläggningar och vi behöver hitta ett lämpligt sätt att beräkna detta.

e) Ska förvaltningen få i uppdrag att se över taxor och avgifter?

Ja, det sitter ju ihop och bör ses i en helhet.

6. Hur ser ni på att tillmötesgå önskemålet från sociala föreningar kring att hanteringen av dessa ska övergå till Socialförvaltningen?

Vi ser det som svårt att få ihop denna verksamhet med socialförvaltningens verksamhet, dock vi ser det som att dessa föreningar verkar i socialförvaltningens syfte. Detta är något vi gärna ser att man hittar en lämplig lösning på, och då bör alla parter ta upp en dialog och se vad man vill få ut av att flytta över ansvaret för fördelningen till SON. En variant är ju att vi samarbetar och får hjälp av resurser från SON för att göra bedömningen, det görs ju idag, men kan kanske bli mer av ett utbyte.

7. Gällande studieförbunden:

a) Anser ni att Region Gotland bör invänta resultatet av den nationella folkbildningsutredningen?

Ja

b) Hur ser ni på att utreda studieförbundens roll och uppgift samt förankring/samverkan i Region Gotlands organisation?

Det är ett arbete som bör göras efter folkbildningsutredningen.